

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Strana 1 od 3

125 godina brenda ŠKODA: Pogled u prošlost

Beograd, 31. decembar 2020 – U godini koja se bliži kraju, ŠKODA slavi 125 godini postojanja. U ovih 125 godina nije nedostajalo odvažnih i zabavnih poduhvata. Evo samo nekih od njih.

1895

Od neispravnog proizvoda do sopstvenog biznisa

Godina je 1894. bila je ključna prekretnica u životu dvadesetšestogodišnjeg Václava Klementa, koji je rođen u gradu Velvary i u tom trenutku je prodavao knjige i notne zapise u Mladoj Boleslavi. U subotu 2. juna oženio se Antonijom Jakšovom. Njen miraz otplatio je ostatak dugova nagomilanih u njegovoj knjižari, koja je ujedno bila i sastajalište ljubitelja biciklizma. I sam Václav Klement vozio se biciklom Germania nemačke firme Seidel & Naumann, koja je imala ogranak u gradu Ústí nad Labem. U julu 1894. prodavac knjiga spakovao je svoj bicikl, čiji je lanac neprestano spadao, i poslao ga vozom u Ústí nad Labem na popravku u garanciji. Ali, ogranak nije nameravao da se pozabavi pomalo neformalnim zahtevom svog kupca rukom napisanim na komadu običnog milimetrskog papira. Iako je odgovor direktora ogranka g. Foerster razbesneo Klementa, dao mu je i ideju da se okrene proizvodnji bicikala. Sastao se s mehaničarem iz Varnova Václavom Laurinom i sledeće godine počeli su da proizvode bicikle s patriotskim nazivom Slavia, poteklim iz slovenske mitologije. 1899. godine počeli su da proizvode motocikle, a šest godina kasnije jednako uspešne automobile LAURIN & KLEMENT - a ostalo je istorija. Václav Klement uskoro će doživeti još jednu vrstu zadovoljstva. Godine 1904. primio je pismo koje je g. Foerster potpisao iz Seidel & Naumann, tražeći dozvolu za proizvodnju motocikala Slavia pod markom Germania. Klement, tada direktor kompanije, velikodušno je dao svoj pristanak...

1908

Pobeda bez sedišta

Jedna od najživopisnijih figura iz prve četvrtine postojanja firme bio je izuzetno uspešan trkački vozač grof Alexander Kolowrat-Krakowský, poznat kao Saša, koji je ujedno bio i veliki ambasador kompanije u najvišim društvenim krugovima, motivisan kako ulogom u firmi, tako i češkim patriotizmom. Član jedne od najstarijih čeških plemićkih porodica, rado bi proveo celu noć sklapajući radove na trkačkim automobilima. Bilo ga je lako razlikovati od ostalih mehaničara: on je bio najpokriveniji prljavštinom. Jedne noći radeći na svom automobilu pomogli su popularnom Saši da pobedi na usponu u francuskom Gaillonu. Bilo je to 10. oktobra 1908. Kolorat se prijavio pod pseudonimom Doconald, ali na lokalnoj železničkoj stanici nije mogao da pronađe drvenu gajbu u kojoj je bila njegova mašina za rad tipa FC.

Sportska čast je zahtevala da se bori do kraja. Njegov turistički automobil tipa F imao je 18.000 pređenih kilometara na satu. S obzirom na loš kvalitet maziva koja su bila dostupna u to vreme, automobil je pretrpeo mnogo više habanja nego što bismo očekivali danas. Uprkos tome, Saša i mehaničar celu noć su iz automobila vadili sve nepotrebne delove, čak i sedišta, koja je zamenio drvenim sanducima bez naslona i naslona za ruke. Nadao se da će mala težina automobila nadoknaditi moćnu prednost njegovih rivala. I, eto, pobedio je svih sedam rivala u svojoj klasi i kući odneo zlatnu medalju.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Strana 2 od 3

1936

Oko sveta u modelu RAPID

Prvog dana u avgustu 1936. godine, tamnoplavi polukabriolet ŠKODA RAPID završio je domaći deo svog putovanja oko sveta. Iako automobila nije bilo 98 dana, kalendar je pokazao da je prošlo samo 97. To je zato što su Břetislav Jan Procházka, biznismen iz Praga, i Jindřich Kubias, suvlasnik firme za sušenje mesa, jedan dan uštedeli putujući na istok.

Procházka je bio neumorni pustolov. Većinu je vožnje vozio, obezbedio automobil u Mladoj Boleslavi, razvrstao mnogobrojne dozvole u ambasadama i iskoristio svoje iskustvo kao vlasnik modernih servisnih garaža - slučajno, njegove garaže i danas rade u centru Praga. Automobil ekspedicije RAPID razlikovao se od standardnog modela: imao je velike terenske gume, par rezervoara za benzin (48 + 60 l), akumulatore i sirene, svetla za maglu, radio prijemnik i dvostruko paljenje pomoću magnetu Scintilla Vertex. Ovaj osetljivi komad švajcarskih mašina trebalo je podmazati posebnim vazelinom. Ipak, jedne noći tuba se spustila na jedno od sedišta automobila, a usnuli suvozač istisnuo je celokupan sadržaj u presvlaku. Ni tada Procházka nije bio na gubitku: pomešao je ulje sa pepelom od cigarete i smesom namazao kuglične ležajeve. Ostatak putovanja Vertex je radio pouzdano kao švajcarski sat.

Za vožnju kroz blato u Sovjetskom Savezu, Česi su osmislili posebnu tehniku vožnje: slagali su gomile grana na najmekše delove staze, a zatim snažno ubrzavali. RAPID je savladavao ovu prepreku, praćenu strašnim zvukom pucanja drveta. Serviseri su i dalje uklanjali komade drveta iz šasije na zapadnoj obali SAD-a, do kojih je RAPID stigao preko Irana, Indije, Šri Lanke, Malezije, Singapura, Kine i Japana.

1974

Plivač

Zvali su ga Plivač. Ustvari, i dalje ga tako zovu, jer ovaj neugledni junak, limuzina ŠKODA 100 koja je igrala glavnu ulogu u legendarnom ronilačkom događaju u decembru 1974. godine, i dalje je u voznom stanju. Otvoreni bazen od pedeset metara u Podolíu u Pragu trebalo je da bude bez vode zimi, pa ne bi bilo važno da li se malo goriva ili ulja izlilo u vodu. Tako je najprodavaniji auto magazin u Čehoslovačkoj odlučio da organizuje test ekstremne sigurnosti za model ŠKODA 100.

Zaposleni u časopisu pozajmili su automobil koji je prešao 36.705 kilometara i opremili ga sigurnosnim pojasevima i naslonima za glavu na prednjim sedištima. Dvojica muškaraca koji su rizikovali skok u vodu na temperaturi od 5°C bili su novinar Vojtěch Měšťan i fotograf Otakar Šaffek. Sa strane bazena stajala je hitna pomoć, zajedno s vojnom dizalicom za izvlačenje automobila i nekoliko ronilaca. Kad je automobil još uvek bio u vazduhu, a prednji kraj je upravo trebalo da udari u vodu, vozač je isključio kontakt. Čim je automobil počeo da tone, Měšťan je spustio prozor i izašao. Fotograf, amaterski ronilac, čekao je da se automobil spusti na dno bazena. Ali nije računao na to da će se automobil prevrnuti: sa zadnjim motorom, zadnji deo automobila brže je tonuo i vazduh iz unutrašnjosti automobila izlazio je kroz trouglaste prednje prozore. Ali Šaffek se izvukao sam. Kada je automobil izvučen iz vode, rešetka hladnjaka deformisana je od udara u vodu, a krov je udubljen od pritiska. Trebalo je samo 46 minuta da Josef Heřmanský, šef servisa ŠKODA u Pragu, ponovno pokrene automobil: zamenio je motorno ulje i svećice i očistio karburator i filtere. Jedva je prošlo sat i po od prvog skoka i automobil se vratio u vodu. Ovog puta su dvojica članova posade izašla iz automobila što je pre moguće kroz otvorena vrata.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Strana 3 od 3

Poenta eksperimenta bila je dokazati da ako putnici u ŠKODA automobilima ne izgube smirenost, mogu se izvući iz drugih sličnih situacija. Tri godine kasnije, Plivača je kupio jedan od dugogodišnjih radnika proizvođača. Nakon što ga je popravio, njegova porodica ga je vozila još više od 40 godina. Preživio je čak i treće, neočekivano uranjanje u vodu tokom ozbiljnih poplava koje su pogodile Češku 2002. godine.

1981

Krvoločni automobil

Česi tradicionalno vole svoje automobile i svoje filmove. Stoga ne čudi da su filmadžije iz zemlje koju ŠKODA naziva domom često koristili modele kompanije u svojim filmovima. Ferat Vampire, naučno fantastični horor iz 1981. godine, predstavio je jedinstveni ŠKODA Super Sport koji je u to vreme već imao deset godina, a zasnovan je na popularnom kupeu ŠKODA Š 110 R. Izvorno klinasto telo dizajnirano je u ŠKODA fabrici u Kvasiny. Za film je, međutim, coupé bio znatno modifikovan prema dizajnu Theodora Pištěka, poznatog trkačkog vozača i umetnika koji je za film Amadeus dobio Oskara za kostimografiju. Bela karoserija je zamenjena crnom s krvavo crvenim linijama, a originalni set od šest nagibnih prednjih svetala zamenjen je s dva uska, fiksna svetla. Ovaj jedinstveni automobil danas je izložen u muzeju ŠKODA u Mladá Boleslav. Ko bi mogao pomisliti da će ovaj trkački automobil pokretati sveža ljudska krv umesto benzin?

2016

Snaga medveda

U petak, 6. maja 2016, naziv grada Kodiak na Aljasci privremeno je promenjen u KODIAQ. To se dogodilo u sklopu svetske marketinške kampanje češkog proizvođača automobila kako bi se istakla veza između novog ŠKODA KODIAQ SUV modela, najveće podvrste smeđeg medveda i ostrva na južnoj obali Aljaske na kojem živi više od tri stotine tih medveda. Ostrvo Kodiak otprilike je iste veličine kao Korzika. Većinu njegove teritorije čini Nacionalni rezervat za divlje životinje Kodiak, dom poznatih medveda. Lokalni pejzaž čini jedna od strmih planina, duboki fjordovi, skrivena jezera i duboke šume. To je idealan teren za SUV kao što je ŠKODA KODIAQ: ovi zahtevni uslovi savršeni su za demonstraciju njegovih kvaliteta, snage i praktičnosti. ŠKODA je puno istraživala život na ostrvu Kodiak i jezik Alutiiq, njegovih izvornih stanovnika. Lokalno stanovništvo medveda Kodiak naziva Taq uka 'aq, gde je slovo „q“ na kraju reči karakteristično za imena životinja. Zbog toga je ŠKODA ovo slovo koristila u imenima svoje nove SUV porodice. KODIAQ su ubrzo pratili KAROQ i KAMIQ, a tradicija je nastavljena i u eri eMobilnosti sa modelom ŠKODA ENYAQ iV.

Više informacija:

Aleksandra Đokić

Direktor marketinga

P +381 11 3072 872

aleksandra.djokic@autocacak.co.rs